

Landskap: Småland Upptecknat av: Karl Jacobson
 Härad: Tennerbo Adress: Vila Hamnada
 Socken: Hamnada Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

Uppteckningen rör Släddersystem i äldre tid

ACC. N:R. 5815

Landskap: Småland Upptecknat av: Karl Svensson
Härad: Sunnerbo Adress: Våla Hammada
Socken: Hammada Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1937 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

Bland yrkesutövare i äldre tid intaga
skräddarne en ej obetydlig plats i sam-
hället. I regel besöktes varje gård av
skräddaren minst en gång om året.

För man mycket länge tillbaka i tiden
finnar man skrädderyrket organiserat
efter en viss plan. Mätaren på sin väg
med flera stycken gesäller upp till 500
stycken samt lärpojke. Det var obehärlig-
gen en ganska kuriös syn på mätaren
i arbeten för sina gesäller, samt lärpoj-
ken med presjämmt långat efter i
raden var på färd från en gård till
en annan. I början av adertonhundra-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5815

Landskap: Småland. Upptecknat av: Tore Lomman
 Härad: Hamnebo. Adress: Båle, Hamnebo
 Socken: Hamnebo. Berättat av:
 Uppteckningsår: 1932. Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV—
—
—

Talens senare hälft finner man att
 skrädderiyrket undergått en viss föränd-
 ring. Mästaren höll sig med endast en
 eller två gesäller samt en lärpojke.
 Att vara lärpojke åt en skräddermästare
 i äldre tid var sannoligen ingen avund-
 värd lott. Fick skomakarlärlingen smaka
 spannrömmen så användes ett måhän-
 da ännu värre tortyrredskap till skräd-
 darlärligen, nämligen alsmålet. Gamle
 Johan berättar att han trots tiden
 sed att medelst stryk inspråga kun-
 skaper hos lärjungen, han själv endast
 en gång fick stryk av mästaren.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5815

Landskap: Småland. Upptecknat av: Karl Sörusson
Härad: Smålands. Adress: Tola, Hammada.
Socken: Hammada. Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1939. Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.

Orsaken till att Johan slapp stryka mer än endast denna gång, lär bero på att mätaren blivit påverkad av sina söner som vara ungefär jämnaåriga med lärpojken och mycket goda vännar med honom. Då Johan började sin lärobana hade skrödderierket genantgått ännu flera förändringar än det förut antolade. Från direkt handömsad hade man delvis övergått till maskinarbete. De första maskiner som komna i bruk var en mindre typ som dragas för hand. Dessa eftertröddes dock snart av större maskiner som drivas med el.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5815

Landskap: Småland Upptecknat av: Karl Larsson
Härad: Lusåsa Adress: Våla, Hamnseda
Socken: Hamnseda Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Transporting Mästaren var mycket rädd om sin maskin. Att transportera den på sagn eller dyg gick y' an. Det enda möjliga transportvättat var att bära dem själva.

Att skräddaren och hans följeslagare vara välkomna gäster då de anlände till gården för att sy familjens bekväma kläder var ganska självläst.

Att man på en del gårdar önskade få skräddaren ur huset så fort som möjligt fick man också svara.

Jakob berättar att då han ibland fick stanna efter mästaren och utföra en

ACC. N:R. 5815

Landskap: Småland Upptecknat av: Karl Lennander
 Härad: Åmneby Adress: Vila Damsnada
 Socken: Damsnada Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

Del efterarbeten blev han riktigt påskyndad med arbetet. Kåinnafasken kom med skurspannar för att göra iordning innan han blivit färdig. Att han genom detta förpassade ibland sig sig nåsakad att påskynda arbetet mera än med inför färdigandet av ett i föriet pågjort arbete tillät. När ha förskott. Då Johan började sy hade en del förändringar ifråga om materialen skett. Nu hade man någorlunda skaplig tråd att sy med. Skumat var det i förra dagar. Då fick man sy med hemspunnet lina som vilken behandlades på så sätt

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5815

Landskap: Småland Upptecknat av: Karl Svensson
 Härad: Lunnarå Adress: Våla, Hammada
 Socken: Hammada Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1932 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

att den smordes med flött-afkast en
 slags beurlagad fettmjölk kallad "nyårsmjölk".
 Då träden blivit smord förpades den
 med ett quidning mat i spisen bejint-
 ligen kall som vara "smetna". Det före-
 kom väl även att träden drags direkt
 mat stann i fyren. Helt man så mycket
 skinnad på en gård att smetet tröt
 hade man inget annat råd än att
 gå till grannar och låna eller lägga
 smet. Att man under sådana förhållan-
 den var glad om man blev av med
 skräddaren innan smetet tröt är ju
 förklarligt. Man sade också att

Skriv endast på denna sida!

bönderna var ej glada mer än två gånger om året. Det var då kantarellerna kom och när den gick. I äldre tid var belysningen ett stort problem. Under de långa hätt och vinterkvällarna fick man arbeta vid skenet från stickebläs. Vårst var det måhända för yngsta lärpojken som fick sitta längst borta från blöset.

Churu skräddarna bedrova sitt kantarell året om var det dock tiden då de hade särskilt bräddom såsom tiden för jul.

Andra tiden såsom närmast efter jul under skörde och bärningstid ex. ville man ej ha skräddare. Den mat som beötas åt kantarellerna var i regel god. De fick i regel det bästa mat kunde frambringa. Arbetelönen för syning av en kostym

5815

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

Var i äldre tid 3,50, 4,00 upp till 5,00 kr.

De mätarens arbetade för daglön Toq kom
en krona om dagen samt maten för sig och
sin familj.

Det första arbete lörparhet fick utföra var
att "kast om sömna".

De finare kläderna tillverkades av vad
mat samt en slaga tyg som kallades
"Warkön". Till föder Toq man ofta gamla
kläder ex. kjolar och dyl. Låsom belägg an-
vändes gamla säckar.

För att belysa gamla tidens förhållanden
ifråga om kläddräkt kan följande sam-
ningsenliga berättelser berättas att anfäras

En ung dräng (dräng var en vanlig beteck-
ning för ogift ungdom) var ett om denne
tjänade som dräng, var hemman eller

sysselsatte med arbete som sj. värde till
jordsbrukst.) och hans käraste hade
beslutat att gifta sig. Drängen hade liksom
ungarna inga ekonomiska resurser att till-
gå. Därtill kom att drängen råkat i slags-
mål antagligen på en marknad, samt
härvid varit så hårdhärad att han råkat
ut för "rättvisan"-d.v.s. krossbetjäningen
samt blivit bötfärd. Då drängen klarat
upp slagsmålet var han så fattig han kunde
bli. Att skapa sig en kostym till
bröllopet visade sig omöjligt. Flickan
viste emellertid tåli: hon tog sönder en
kjol - kjolarna vara både vida och långa i
äldre tid - samt lät förfärdiga en kostym
åt sin fästman som på detta sätt
 fick "brögommaklän"